

Bruselj, 9. julij 2018
(OR. en)

10969/18

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0278 (NLE)

JUSTCIV 181
COLAC 60

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	6. julij 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2018) 528 final
Zadeva:	Predlog SKLEPA SVETA o pooblastilu Avstriji in Romuniji, da v interesu Evropske unije sprejmeta pristop Hondurasa k Haaški konvenciji iz leta 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok

V prilogi vam pošiljamo dokument COM(2018) 528 final.

Priloga: COM(2018) 528 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 6.7.2018
COM(2018) 528 final

2018/0278 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o pooblastilu Avstriji in Romuniji, da v interesu Evropske unije sprejmeta pristop Hondurasa k Haaški konvenciji iz leta 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Namen Haaške konvencije z dne 25. oktobra 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok (v nadaljnjem besedilu: Konvencija iz leta 1980), ki jo je do danes ratificiralo 98 držav, vključno z vsemi državami članicami EU, je povrniti razmere v prejšnje stanje, in sicer s hitro vrnitvijo neupravičeno premeščenih ali zadržanih otrok s pomočjo sistema sodelovanja med centralnimi organi, ki so jih določile podpisnice Konvencije.

Ker je preprečevanje protipravnega odvzema otrok bistveni del politike EU za spodbujanje spoštovanja otrokovih pravic, je Evropska unija dejavna na mednarodni ravni, da bi povečala uporabo Konvencije iz leta 1980, in spodbuja tretje države, da pristopijo k tej konvenciji.

Honduras je listino o pristopu h Konvenciji iz leta 1980 predložil 20. decembra 1993. Konvencija je v Hondurasu začela veljati 1. marca 1994.

Konvencija iz leta 1980 že velja med Hondurasom in 25 državami članicami EU. Samo Avstrija, Danska in Romunija še niso sprejele pristopa Hondurasu h Konvenciji.

Člen 38(4) Konvencije iz leta 1980 določa, da se Konvencija uporablja med državo pristopnico in tistimi državami pogodbenicami, ki bodo izjavile, da sprejemajo pristop.

Izključno pristojnost EU v zvezi s sprejetjem pristopa tretje države h Konvenciji iz leta 1980 je potrdilo Sodišče Evropske unije na podlagi predloga Komisije za izdajo mnenja.

Sodišče Evropske unije je 14. oktobra 2014 v mnenju 1/13 navedlo, da sprejetje pristopa tretje države k Haaški konvenciji iz leta 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok spada v izključno pristojnost Evropske unije.

Sodišče je vztrajalo pri potrebi po enotnosti na tem področju na ravni EU, da se prepreči spremenljiva geometrija med državami članicami.

Ker mednarodni protipravni odvzem otrok spada v izključno zunanjo pristojnost Evropske unije, je odločitev o sprejetju pristopa Hondurasu treba sprejeti na ravni EU v obliki sklepa Sveta. Avstrija in Romunija bi tako morali v zvezi s pristopom Hondurasu podati izjavo o sprejetju v interesu Evropske unije.

S sprejetjem Avstrije in Romunije bi se Konvencija iz leta 1980 uporabljala med Hondurasom in vsemi državami članicami EU razen Danske.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Kar zadeva starševske protipravne odvzeme otrok, je Haaška konvencija iz leta 1980 mednarodna ustreznica Uredbe Sveta št. 2201/2003 (tako imenovana Uredba Bruselj IIa), ki je temelj pravosodnega sodelovanja EU v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo.

Eden glavnih ciljev Uredbe je preprečevanje protipravnih odvzemov otrok med državami članicami z vzpostavitev postopkov za zagotovitev hitre vrnitve otroka v državo članico

običajnega prebivališča. Uredba Bruselj IIa v ta namen v členu 11 vključuje postopek iz Haaške konvencije iz leta 1980 in ga dopolnjuje s pojasnitvijo nekaterih njegovih vidikov, zlasti zaslišanja otroka, roka za izdajo odločbe potem, ko je bil vložen zahtevek za vrnitev, in razlogov za to, da se otrok ne vrne. Prav tako uvaja določbe, ki urejajo primere nasprotujočih si odločb o tem, da se otrok vrne oziroma ne vrne, izdanih v različnih državah članicah.

Na mednarodni ravni Evropska unija podpira pristop tretjih držav h Konvenciji iz leta 1980, da bi njene države članice uporabljale skupen pravni okvir za ravnanje v primerih mednarodnih protipravnih odvzemov otrok.

Med junijem 2015 in decembrom 2017 je že bilo sprejetih 14 sklepov Sveta, da bi se sprejel pristop 20 tretjih držav k Haaški konvenciji iz leta 1980 o mednarodnem protipravnem odvzemu otrok (Maroka, Singapurja, Ruske federacije, Albanije, Andore, Sejšelov, Armenije, Republike Koreje, Kazahstana, Peruja, Gruzije, Južne Afrike, Čila, Islandije, Bahamov, Paname, Urugvaja, Kolumbije, Salvadorja in San Marina)¹.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ta predlog je očitno povezan s splošnim ciljem varstva otrokovih pravic iz člena 3 Pogodbe o Evropski uniji. Sistem Haaške konvencije iz leta 1980 je oblikovan tako, da ščiti otroke pred škodljivimi učinki starševskega protipravnega odvzema in zagotavlja, da lahko otrok vzdržuje stike z obema staršema, na primer z zagotovitvijo učinkovitega uveljavljanja pravice do stikov.

Omembe je vredna tudi povezava s spodbujanjem uporabe mediacije za reševanje čezmejnih družinskih sporov. Direktiva o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah² se uporablja tudi za družinsko pravo v okviru skupnega evropskega pravosodnega prostora. Haaška konvencija iz leta 1980 prav tako spodbuja sporazumno rešitev družinskih sporov. Eden od priročnikov o dobrih praksah v skladu s Haaško konvencijo iz leta 1980, ki ga je objavila Haaška konferenca o mednarodnem zasebnem pravu, je posvečen uporabi mediacije za reševanje mednarodnih družinskih sporov glede otrok, ki spadajo na področje uporabe Konvencije. Na pobudo Evropske komisije je bil ta priročnik preveden v vse uradne jezike EU, razen v angleščino in francoščino, ter v arabščino, da se podpre dialog z državami, ki Konvencije še niso ratificirale, in pomaga pri iskanju konkretnih načinov za reševanje problemov, ki jih povzroča mednarodni protipravní odzém otrok pri državah, ki Konvencije niso ratificirale³.

¹ Sprejetih je bilo že 14 sklepov Sveta o pooblastilu državam članicam, da sprejmejo pristop **Andore** (Sklep Sveta (EU) 2015/1023 z dne 15. junija 2015), **Sejšelov** (Sklep Sveta (EU) 2015/2354 z dne 10. decembra 2015), **Rusije** (Sklep Sveta (EU) 2015/2355 z dne 10. decembra 2015), **Albanije** (Sklep Sveta (EU) 2015/2356 z dne 10. decembra 2015), **Singapurja** (Sklep Sveta (EU) 2015/1024 z dne 15. junija 2015), **Maroka** (Sklep Sveta (EU) 2015/2357 z dne 10. decembra 2015), **Armenije** (Sklep Sveta (EU) 2015/2358 z dne 10. decembra 2015), **Republike Koreje** (Sklep Sveta (EU) 2016/2313 z dne 8. decembra 2016), **Kazahstana** (Sklep Sveta (EU) 2016/2311 z dne 8. decembra 2016), **Peruja** (Sklep Sveta (EU) 2016/2312 z dne 8. decembra 2016), **Gruzije** in **Južne Afrike** (Sklep Sveta (EU) 2017/2462 z dne 18. decembra 2017), **Čila**, **Islandije** in **Bahamov** (Sklep Sveta (EU) 2017/2424 z dne 18. decembra 2017), **Paname**, **Urugvaja**, **Kolumbije** in **Salvadorja** (Sklep Sveta (EU) 2017/2464 z dne 18. decembra 2017) ter **San Marina** (Sklep Sveta (EU) 2017/2463 z dne 18. decembra 2017) h Konvenciji iz leta 1980.

² Direktiva 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 136, 24.5.2008, str. 3).

³ <https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/details4/?pid=5568&dtid=3>.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Glede na to, da se sklep nanaša na mednarodni sporazum, se za pravno podlago uporabi člen 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije skupaj s členom 81(3). Svet odloča s soglasjem po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Uredba (ES) št. 2201/2003 zavezuje Združeno kraljestvo in Irsko, ki zato sodelujeta pri sprejetju in uporabi tega sklepa.

V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.

• Sorazmernost

Ta predlog je oblikovan po vzoru že sprejetih sklepov Sveta o isti zadevi in ne presega tistega, kar je potrebno za doseg cilja doslednega ukrepanja EU na področju mednarodnega protipravnega odvzema otrok, in sicer z zagotavljanjem, da Avstrija in Romunija sprejmeta pristop Hondurasa k Haaški konvenciji iz leta 1980 v določenem časovnem okviru.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

• Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Komisija se je z Avstrijo in Romunijo posvetovala o njuni pripravljenosti, da sprejmeta pristop Hondurasa h Konvenciji iz leta 1980, in ti sta podali ugodno mnenje.

Iz razprav na srečanju strokovnjakov z dne 18. aprila 2018 je razvidno, da države članice v tej fazi ne ugovarjajo temu, da bi Avstrija in Romunija sprejeli pristop Hondurasa h Konvenciji iz leta 1980.

• Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Komisija in strokovnjaki držav članic so glede na to, da Konvencija že velja med Hondurasom in 25 državami članicami, menili, da v takih primerih posebna ocena razmer v zadevni tretji državi ni potrebna.

• Ocena učinka

Tako kot za 14 sklepov Sveta, ki so že bili sprejeti med letoma 2015 in 2017 ter zadevajo sprejetje pristopa več tretjih držav k Haaški konvenciji iz leta 1980, zaradi narave tega zakonodajnega akta posebna ocena učinka ni bila izvedena. V vsakem primeru se je ob upoštevanju tega, da Konvencija že velja s 25 državami članicami EU, ter pripravljenosti Avstrije in Romunije, da sprejmeta Honduras, štelo, da posebna ocena razmer v Hondurasu ni potrebna.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlagani sklep nima proračunskih posledic.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ker predlog zadeva samo pooblastilo Avstriji in Romuniji, da sprejmeta pristop Hondurasa h Konvenciji iz leta 1980, je spremljanje njegovega izvajanja omejeno na to, ali Avstrija in Romunija spoštujeta besedilo izjave in rok za predložitev izjave ter njeno sporočitev Komisiji, kot je določeno v sklepu Sveta.

Predlog

SKLEP SVETA

o pooblastilu Avstriji in Romuniji, da v interesu Evropske unije sprejmeta pristop Hondurasa k Haaški konvenciji iz leta 1980 o civilnopравnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 81(3) v povezavi s členom 218(6)(b) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta⁴,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropska unija je kot enega izmed svojih ciljev določila spodbujanje varstva otrokovih pravic, kakor je navedeno v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji. Ukrepi za zaščito otrok zoper nezakonito premestitev ali zadržanje so bistveni del te politike.
- (2) Svet je sprejel Uredbo (ES) št. 2201/2003⁵ (v nadaljnjem besedilu: Uredba Bruselj IIa), katere namen je zaščititi otroke pred škodljivimi posledicami njihove neupravičene premestitve ali zadržanja ter vzpostaviti postopke za zagotovitev njihove hitre vrnitve v državo običajnega prebivališča ter zagotoviti varstvo pravic do stikov z otrokom in pravic do varstva in vzgoje.
- (3) Uredba Bruselj IIa dopolnjuje in krepi določbe Haaške konvencije z dne 25. oktobra 1980 o civilnopравnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok (v nadaljnjem besedilu: Haaška konvencija iz leta 1980), ki na mednarodni ravni uvaja sistem obveznosti in sodelovanja med državami pogodbenicami in med centralnimi organi ter katere namen je zagotoviti hitro vrnitev neupravičeno premeščenih ali zadržanih otrok.
- (4) Vse države članice Unije so pogodbenice Haaške konvencije iz leta 1980.
- (5) Unija spodbuja tretje države k pristopu k Haaški konvenciji iz leta 1980 in podpira njeno pravilno izvajanje, tako da skupaj z državami članicami sodeluje med drugim v posebnih komisijah, ki jih redno organizira Haaška konferenca o mednarodnem zasebnem pravu.
- (6) Skupni pravni okvir, ki se uporablja za odnose med državami članicami Unije in tretjimi državami, bi lahko bil najboljša rešitev za občutljive primere mednarodnega protipravnega odvzema otrok.

⁴ UL C , , str. .

⁵ Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 (UL L 338, 23.12.2003, str. 1).

- (7) Haaška konvencija iz leta 1980 določa, da se navedena konvencija uporablja med državo pristopnico in državami pogodbenicami, ki so izjavile, da sprejemajo pristop.
- (8) Haaška konvencija iz leta 1980 ne omogoča, da bi organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje, kakršna je Unija, postale njene pogodbenice. Zato Unija ne more pristopiti k navedeni konvenciji niti ne more predložiti izjave o sprejetju države pristopnice.
- (9) Na podlagi mnenja 1/13 Sodišča Evropske unije izjave o sprejetju v okviru Haaške konvencije iz leta 1980 sodijo v izključno zunanjo pristojnost Unije.
- (10) Honduras je listino o pristopu h Konvenciji iz leta 1980 predložil 20. decembra 1993. Konvencija je za Honduras začela veljati 1. marca 1994.
- (11) Vse zadevne države članice, razen Avstrije, Danske in Romunije, so že sprejele pristop Hondurasu k Haaški konvenciji iz leta 1980. Honduras je sprejel pristop Bolgarije, Cipra, Estonije, Latvije, Litve, Malte in Slovenije k Haaški konvenciji iz leta 1980. Ocena razmer v Hondurasu je privedla do sklepa, da lahko Avstrija in Romunija v interesu Unije sprejmeta pristop Hondurasu v skladu s pogoji iz Haaške konvencije iz leta 1980.
- (12) Avstrija in Romunija bi morali biti zato pooblaščen, da v interesu Unije predložita izjavo o sprejetju pristopa Hondurasu k Haaški konvenciji iz leta 1980 v skladu s pogoji iz tega sklepa. Druge države članice Unije, ki so že sprejele pristop Hondurasu k Haaški konvenciji iz leta 1980, ne bi smele predložiti novih izjav o sprejetju, saj obstoječe izjave po mednarodnem javnem pravu ostajajo veljavne.
- (13) Uredba Bruselj IIa zavezuje Združeno kraljestvo in Irsko, ki zato sodelujeta pri sprejetju in uporabi tega sklepa.
- (14) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Avstrija in Romunija sta pooblaščen, da v interesu Unije sprejmeta pristop Hondurasu k Haaški konvenciji z dne 25. oktobra 1980 o civilnopравnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok (v nadaljnjem besedilu: Haaška konvencija iz leta 1980).

2. Avstrija in Romunija najpozneje do ... [dvanajst mesecev po datumu sprejetja tega sklepa] predložita naslednjo izjavo o sprejetju, v interesu Unije, pristopa Hondurasu k Haaški konvenciji iz leta 1980:

„[Polno ime DRŽAVE ČLANICE] izjavlja, da v skladu s Sklepom Sveta (EU) 2018/... sprejema pristop Hondurasu k Haaški konvenciji z dne 25. oktobra 1980 o civilnopравnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok.“

3. Avstrija in Romunija obvestita Svet in Komisijo o predložitvi izjav o sprejetju pristopa Hondurasu k Haaški konvenciji iz leta 1980 ter Komisiji sporočita besedilo izjav v dveh mesecih po predložitvi.

Člen 2

Ta sklep začne učinkovati na dan uradnega obvestila.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Avstrijo in Romunijo.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*